

PSMKK:n jäsenlehti TUUBI 1/2010

Elämää mäyräkoiran kanssa – Emman, Nellin ja Empun tarinaa

Joepenkmale syntyi noin vuosi sitten 23. maaliskuuta karkkariviisikko työt Ehtoisa-Emma, Eloisa-Ella sekä pojat Etevä-Eeti, Ehtivä-Elmo ja Empivä-Empu. Pentujen emä on Nora (FIN KVA-L Rowanberrie's Feenix) ja isä Günther (FIN KVA-A Krogvikens Castor), joten toiveena oli, että pennuista tulisi reippaita ja riistaverisiä. Kaikki pennut löysivät sopivat harrastavat ja aktiiviset kodit ja ovat päässeet jo pienestä pitäen tutustumaan erilaisiin mäyräkoiramaisiin puuhiin.

Jo vajaan vuoden ikäisinä Limingan Emmalle ja Saarijärven Eetille on saatu jäniskaatoja ja Eeti on kiinnostunut myös supeista sekä ketuista. Myös muut pennut: Ivalon Nelli, Oulun Empu sekä Alajärven Elmo ovat osoittaneet ajotaipumuksia tai muuten kiinnostusta riistalle. Muutaman kerran olemme olleet porukalla Emman ja Empun kanssa Haukkukeitaalla LUT-harjoituksissa. Ovatpa Emma, Nelli sekä Elmo jo pyörähtäneet myös näyttelykehässä. Myös trimmauskurssilla oltiin porukalla, kun Nellin ja Emman emännät sekä Empun isäntä olivat koiriensa kanssa mukana.

Emman emäntä Pauliina Pönkkä ja Nellin emäntä Riikka Junttila sekä Empun isäntä Esko Lämsä kertovat siitä, miten aikoinaan päätyivät pentuvalinnassaan juuri mäyräkoiraan ja kirjoittavat mukavalla tavalla kokemuksiaan ensimmäisestä yhteisestä vuodesta, harrastuksista sekä elämästä mäyräkoiransa kanssa.

Emman isäntäväen Pauliina Pönkän ja Kari Uotilan terveiset Limingasta

Meidän arkea värittää kk. saksanseisoja narttu Lumon lisäksi, kohta vuoden ikäinen reipas mäyrästyttö Joepenkan Ehtoisa-Emma. Emma on myös Joepenkan kennelin si-
joitustyttö.

Ajatus mäyräkoiria kohtaan heräsi ihan harrastustemme innoittamana. Metsästys kuuluu ja on kuulunut pienestä nassikasta asti kummankin harrastuksiin ja varsinkin koirien kanssa metsästys. Nuotiolla on istunut kaverina niin saksanseisoja kuin hirvikoiriakin. Maalinnunmetsästys seisojalla on ollut se ykkösjuttu, Limingan fasaanipelloilta Utsjoen riekkotuntureille asti, mutta vähenevän lintukannan ja sen myötä tulevien metsästysaikojen lyhentymisen ja rauhoitukset saivat sitten viimeisenkin kipinän syttymään siitä, että mäyräkoira meille tulee.

Kulunut vuosi on ollutkin touhuntäytei-

nen ja nyt voimme todellakin allekirjoittaa lausahduksen: ”mäyräkoirasta on moneksi”.

Emma tuli meille kesän kynnyksellä ja loppusyksystä lähdettiin jo totuttelemaan metsäreissuihin. Suurin haave toteutui, joskin ennakoitua aikaisemmin mitä ajateltiin, kun kauden loppupuolella Emman ajosta kaadettiin pari jänistä ja kaurisjahdissakin Emma osoitti kykynsä niin, että pisin ajo oli yli

Emman oma keinoluola. Kuva: Pauliina Pönkkä

tunnin mittainen ja vieläpä lumisessa maastossa.

Onnistuneen syksyn ja joulun herkkujen jälkeen käytiin tutustumassa luolaharjoitukseen. Eka kertaa Emma sai olla nokatusten häkkiketun kanssa ja kyllähän nuoren koiran arkuus vielä näkyi, mutta ääntä tuli mallikkaasti. Tarkoituksena olisi jatkaa käyntiä Haukkukeitaan harjoituksissa, jotta sitten luonnonluolaankin olisi helpompi lähteä työtä tekemään ja tietysti luolakokeisiin, kunhan saadaan ikää ja kokemusta kartutettua. Tyhjisä luonnonluolissa Emma onkin jo epävirallisia luonnonluolantarkastuksia tehnyt.

Koiranäyttelyt on myös osa koiraharrastustamme ja Emma on jo ehtinyt kahdessa näyttelyssä käydäkin, Siikajoen pentunäyttelyn 7-9 kk PEK1 KP ja Kajaanin tamminäyttelyn JUN EHI tuloksin.

Emman vuosi ja sitä myötä myös isäntäväen vuosi on ollut touhua täynnä: patikointia tuntureilla, koirakavereita, uintia, metsästystä, luola- ja jälkiharjoituksia, näyttelyitä, trimmauskurssi ja ennen kaikkea onnistumisen iloa koiran kanssa. Meille on tärkeää, että metsästykseen jalostettu koira saa toteuttaa luontaisia viettejään ja näyttää taitojaan. Oman kortemme kekkoon yritämme kantaa riistanhoidossa, mikä tarkoittaa mm. talviruokintapaikkojen pitoa kauriille ja koira-apuna olemista maalintujen kolmiolaskennoissa sekä tietysti tärkeimpänä, se on järkevää metsästystä. Meidän arki on täynnä koiratoimintaa ja mikäpä sen parempaa voisi ollakaan, ovathan ne meille tärkeitä ystäviä ja ennen kaikkea perheenjäseniä, joista on iloa vuoden jokaisena päivänä.

Ivalon Nellin emännän Riikka Junttilan pohdintaa: "Miksi juuri mäyräkoira!"

Tarinan alku juontaa juurensa jo minun omaan lapsuuskesään jolloin tuttavaperheeseen hankittiin mäyräkoira. Näin pienen mus-

Nelli 14.1.2010. Kuva Riikka Junttila

tan mäyräkoiran ensimmäistä kertaa perunamaalla, kun laitettiin pottuja kasvamaan. Todella pieni sydänten murskaaja vipelsi kaikkien jaloissa tervehtien multaisella nenälänsä sekä perunan istuttajat ja tietenkin myös perunansiemenet. Sitä mukaan kun perunoita peitimme vakoon, tuli pieni musta mäyräkoira Noora ja kaivoi niitä esille. Sainkin sitten mieluisamman tehtävän lähteä koiranhoitoon istutuspuuhien sijaan. Pieni multainen mäyräkoiran pentu Noora sulatti heti sydämeni ja päätin, että sitten aikuisena minäkin haluan sellaisen. Nimenkin olin jo päättänyt, siitä tulisi sitten Nelli.

Koiraharrastus on alkanut jo lapsuuskoissa, jossa meillä oli sekarotuinen pystykorva Tella. Isä kulki metsästävässä ja minäkin joskus pääsin mukaan, vaikka äiti aina sanoi, ettei tytöt ruukaa metsästä. Päätin, että kun kotoa muutan, hankin heti metsästyspuvun ja koiran, vaikkei tytöt ruukaa. Ensimmäinen oma koira oli pystykorva Siru jonka kanssa vuosia kuljettiin metsäretkillä. Sirulle teetettiin kaksi pentuetta, josta viimeisestä meille jätettiin Söpö. Kun Siru vaipui ikuisille metsästysmaille, päätin että kun olen valmis ottamaan uuden koiran, se on mäyräkoira.

Mäyräkoiran luonne: haastetta, itsepäisyyttä, temperamenttia, monikäyttöisyyttä. Niitä kaikkia löytyy myös omista luonteen-

piirteistäni. Kaipasin koiraa joka ei olisi ihan ”helpponakki”. Mäyräkoirastahan nämä piirteet löytyvät. Halusin myös metsästysharrastukseen uutta haastetta. Ajopuolen metsästys on minulle uusi ja mielenkiintoinen lisä harrastukseen. Ja tietenkin toivoin ihanaa sylittelijää ja kainaloon kapuajaa. Kaikki nämä ovat samassa paketissa nimeltään mäyräkoira!

Pari vuotta sitten alkoi mäyräkoira kuume olla jo niin suuri, ettei siihen kuumeeseen enää mikään muu auttanut, kuin ruveta etsimään pentua. Hain pentuetta jossa ainakin toisella vanhemmista olisi ajopuolen hommat hallussa, tietenkin toiveena siirtäen sen taidon pennuilleen. Ja jo lapsuushaaveesta lähtien katselin tummanriistan väristä yhdistelmää. Aikani etsiskeltyäni löysin Joenpenkan kennelin ja sinne odoteltiin juuri sellaista pentuetta, josta pennun haluaisin. Alkoi odottelu pentueen syntymästä ja toiveen toteutumisesta. ”Odotusaika” oli kuin olisi ihmislasta odottanut, yhtä jännittävää ja kiehtovaa. Kun pennut vihdoon syntyivät alkoi jännitys saadaanko pentua. Ainahan ottajia olisi enemmän kuin pentuja. Kun varmistui että yksi narttupentu on meille varattu, ratkesi riemu ylimmillen. Vuosien haave toteutuu vihdoon!

Kävimme lasten ja äitini kanssa pentuetta katsomassa ja olin aivan myyty. Toukokuussa 2009 sitten haimme Nellin uuteen kotiin ja yhteiselämä mäyräkoiran kanssa alkoi. Söpö aluksi vieroksui uutta tulokasta, mutta parin viikon jälkeen olivat jo kuin paita ja peppu. Nellistä tuli alusta alkaen äitin vauva.

Metsästystä päästiin syksyllä kokeilemaan ja todella hienosti ajo sujui. Jäniksen perässä on haukkuen menty ja lujaa. Toistaiseksi jänö onnistui harhauttamaan ja kaato jäi ensi syksyä odottelemaan. Isännän mukana metsällä ajoi myös hirviemää ja vasaa, mutta jätämme isomman riistan pyynnin vielä tuonemmaksi.

Metsästys, kalastus, marjastus ym. luonnossa liikkuminen on koko perheen yhteinen harrastus. Nelli onkin ollut alusta asti kai-

nessa mukana. Viihtyy hyvin retkillä ja kotona nukkuu tietenkin sängyssä peiton alla.

Hauskoja hetkiä on ollut, kun Nelli on protestoinut mäyräkoiramaisesti jotain mitä ei ole saanut tai päässyt johonkin mukaan. Minun tyynylle on jätetty keko muistutukseksi, kun ei äiti ottanut töihin mukaan. Pojatkin saivat tuta kun eivät huolineet ulos mukaan, eteisessä odotti höyryävä läjä valmiina. Mielipuhua on salaa livahtaa kodinhoitohuoneesta pyykkikorista varastamaan vaatteita. Tyttären muutamat alusvaatteet ilmestyivät reikiä täyteen ja tytär kysyikin ”Miksi halusit mäyräkoiran?” Minua niin nauratti, mutta onneksi kaupasta ostettiin uudet.

Niin miksi halusin mäyräkoiran? Kaiken mainitun kun laittaa pakettiin siksi halusin mäyräkoiran! Haaveeni on toteutunut ja olenkin saanut mukavasti uusia haasteita eloon mäyräkoiran kanssa. Nyt jo mietin, että voisin joskus hankkia toisenkin mäyräkoiran!

Kuivasjärven Empun isäntä Esko Lämssä tarinol

Nuorena lukiolaisena ennen varsinaista työelämää minulla oli terhakka urosdreeveri, jolle kaadoin syksyjen aikana lukuisia jäniksiä. Sittenmin työ vei miehen mennessään pääkaupunkiseudulle niin, ettei koiraa voinut ajatella ottaakaan ja jäniksiäkin ajattelin ”kaataa” kameralla. Sittenmin oululaistuneena ja eläkeiän lähestyessä ajatus koirasta alkoi kuitenkin muhia ja niinpä liikkuessani kiinnitin huomioni mäyräkoiraan. Jostain syystä kyseisen rodun olemus ja etenkin ”naamataulu” olivat tekijöitä, jotka nostivat sen muiden yläpuolelle. Lisäksi kirjallisuudesta hain tietoja luonteesta, jota kuvattiin voimakkaaksi ja itsepäiseksi. Luonnetta kuvaavan pohdinnan löysin taannoin eräältä metsästysfoorumilta: Luuletko itsestäsi liikoja? Hanki lääkkeeksi mäyräkoira, mieluummin uros ja karkeakar-

vainen. Se uskoo olevansa maailmankaikkeuden valtias.

Joenpenkan kennelissä syntyi maaliskuun loppupuolella 2009 pentue, josta varas- uroksen Joenpenkan Empivä Emppu, jonka hain kotiini touko- kesäkuun vaihteessa. Pentuvaihe on mennyt hyvin ja "materiaaliset tuhot" ovat jääneet vähäisiksi. Jäin viime syksynä eläkkeelle, joten Emppu on ollut minulla puhekaverina ja päivittäin olemme olleet lenkillä useampia tunteja nuuskuttelemassa. Lähistöllä olevassa koira-aitauksessa pyörimme iltaisin Lapin porokoira Hulin ja Norjan hirvikoira Kapun porukoissa. Ilman Emppua en varmaankaan lähtisi pakkasaamuina ennen klo 8 ulos ja tokkopa päivisin ja iltaisin liikkuisin niin paljon. Kevään koittaessa alamme jälleen käymään Oulun Tuirassa sijaitsevassa koira-aitauksessa, jossa mäyräkoirilla on omat tapaamisajat.

Emppu ei ole vielä päässyt riistan maakuun, mutta tarkoitukseni on kouluttaa se ajamaan jänistä. Tein jokin aika sitten mökillämme pienen testin: pihapiirissä Oulu-

järven rannassa oli yölliset rusakon tulojäljet parin kilometrin päässä olevista saarista päin. Irrotin Empun hihnasta ja niin se tökkäsi kuononsa jäljille. Pian poikaa vietiin kohti järven selkää niin, ettei siitä näkynyt kuin pieni piste. Huutelin perään ja näin sain sen palaamaan takaisin. Seuraavana aamuna lenkillä havaitsimme kauriin jälkiä, jotka kiinnostivat niin, että lumi pölysi, kun porhalsimme metsässä. Myöhemminkin olen testannut Empun kiinnostusta riistaan. Jokin aika sitten meillä oli tuuriakin, sillä pienellä alueelta mökkimme läheisyydestä löytyi tuoreita hirven, ketun ja jäniksen jälkiä. Jäljissä oli niin runsaasti nuuskittavaa, ettei Emppu välillä tiennyt minne kuononsa olisi työntänyt. Syvemmälle metsään emme voineet mennä johtuen runsaasta lumesta. Kotioloissa Emppu on mitä mainioin kaveri: illalla katsomme uutiset yhdessä, mutta vaativakin Emppu osaa olla: halun lähteä ulos aamuisin ja iltaisin se ilmaisee hyvin äänekäästi hakemalla talutushihnansa.

Empun 1-vuotistaivalta juhlistamme lihakalla ja yhdellä nakkikynttilällä runsaiden onnittelevien kera. Välillämme vallitseekin vahva henkinen yhteys etenkin silloin, kun kyseessä on makkara - meidän molempien "mieliherkku".

Myös Alajärven Elmolle ja Saarijärven Eetille kuuluu hyvää ja pojat viettävät vauhdikasta ja monipuolista mäyräkoiran elämää. Vaikuttaa vahvasti siltä, että tämä pentuviisikko on löytänyt oman paikkansa perheissä ja arjen elämässä sekä tietenkin omistajiensa sydämissä!

Jutun kokosi Marja Junttila

Emppu tähyää isolla kivellä Ouhjärven mökillä. Kuva: Esko Lämsä